

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslani, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Kdo bode novi tržaški namestnik?

To vprašanje je najbrže za prepozno stavljeno. Jugoslovanske novine pa bi se morale vendar le intenzivno baviti s tem vprašanjem! No, to bi imelo nekoliko pomena seveda le tedaj, ko bi novine govorile v imenu kompaktnega, formalno in še bolj na znotraj jedinega jugoslovanskega kluba. V tem slučaju bi Körberjeva in vsaka druga vlada ne počevala samo poldrugega tucata italijanskih poslancev, združenih iz raznih dežel in strank, temveč in v še večji meri več številno jugoslovanskih za državni zbor pooblaščenih mož, zastopajočih več dežel in zares narodno široko naseljenje.

Kako je neki to, da ravno z Jugoslovani ob najvažnejših odločbah postopajo tako, kakor da bi jih ne bilo?! Jugotiroleev ni pol milijona, a vlade se trudijo na vse načine, da bi jih pomirile in da bi tako ves italijanski klub spravile na svojo stran. Italijanov vseh skupaj ni milijon duš v Cislitvanski. Jugoslovani pa je v državnem zboru zastopanih vsaj dvakrat toliko nego Italijanov! A kaka je razlika v vedenju vlad nasproti Italijanom in nasproti tem Slovanom? Tem Slovanom, ki so glede na celokupne državne interese pozitivno v toliki meri branilni element, v kolikoršai meri je italijanska vedno bolj šreča se irredenta monarhiji nevarna zivelj!

Ako bi jugoslovanski zastopniki kakor skupnost, ujedinjena na znotraj, znali postaviti se na dejansko stalno solidarnost, potem gotovo ne bi se imenovali namestniki tuje narodnosti ne v Zader, ne v Trst, in tudi po drugih, s slovenskim prebivalstvom naseljenih ali pa pomešanih deželah — bi se nastavljali namestniki in deželni predsedniki drugih vrst, nego se to redno godi od roda do roda do današnjega dne!!

Sedež tržaškega nameštstva se tika najbolj slovenskega in tudi nekoliko hrvaškega naroda. Naj pokažejo sedaj slovenski konservativci pa liberalci svojo moč, naj dokažejo, da zmorejo kaj, da primorski Slovani ne dobe zopet vladnega načelnika, ki bo preziral interese slovenske večine italijanski manjšini na korist! Dokažite dejanski svojo solidarnost s primorski Slovani in pokažite se močev drž.

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evren Tomič; prevedel Radl.

Drugi del.

III.

»Kaj naj storiva torej?«, je vprašal ponovno Branimir, videl, da sedaj ne more ničesar opraviti s starim znorelim človekom.

»Midva pojdeva za njima! Takoj sedaj! Jaz te lepo prosim, da me spremljaš. Saj si tako plemenita duša!«

»Branimir se je moral nasmehniti o teh besedah, da si vsa stvar ni bila smešna.

»Če želiš, pojdem, da si ne soglašam s tvojim namenom.«

Grof je bil zadovoljen tudi s tem pasivnim spremljevanjem. Odredil je, naj se takoj pogrne za zajutrak, a drugi kočijaž (»paradni« je bil odpeljal mladega grofa) naj takoj upreže. Za pol ure sta se odpeljala iz Deli-dvora, a grof je zapovedal kočijažu, naj ju popelje do prve železniške postaje, do katere je bilo dve uri dobre vožnje.

Na peti so se srečali s »paradnim«, katere je hitro gonil konja. Opazivši znana ko-

zboru, čim osrednja vlada ne bo počevala dejanskih razmer v Primorski!

Ob takih vprašanjih se še le vidi vsa brezmejnja zaslepljenost tistih slovenskih politikov, ki s svojimi konservativizmom in liberalizmom slabesebe in narodne moči!

Vprašanje o novem tržaškem namestniku je za slovenske politične razmere jednako ali vsaj podobno vsakemu važnemu vprašanju na Slovenskem. Osrednja vlada ne počeva Slovencev, ker vidi, da ne pomenjajo nobene take sile, katero bi morala počevati vsaj v državnem zboru!

Naj se slovenski konservativci ali liberalci bahajo: toliko, da so uplivali pri vladah: dejanja jih postavljajo na laž! In to se bode godilo dalje in dalje, dokler se ne povrne, ali, pravilneje in pravičnejše rečeno: dokler se ne ustvari prava, dejanska solidarnost slovenskih državnih poslancev posebe, in solidarnost ostalih jugoslovanskih zastopnikov z našimi poslanci v obče. Niti ostale slovenske skupine državnega zbora ne morejo zaresno počevati jugoslovanskih tovarišev, dokler ti poslednji ne pokažejo prave solidarnosti med seboj in v delovanju z njimi. Mi Slovani se z vse pravico opiramo na svojo moralno silo, kolikor nam nedostaje dejanske sile, oziroma dejanske nadsile, da bi si priborili svojih pravic. Kako pa postopajo slovenski politiki v svoji domovini in celo tudi v državnem zboru? Ali se podpirajo moralno? Ne, temveč uničujejo še ta malostni ugled, ki so si ga bili priborili pojedini njih predniki! Najprej smo torej dolžni dokazati moralno silo sami med seboj in v sebi, potem še le se opiramo na moralno silo tistih narodov, katerim ni izginilo čustvo za pravo in pravico!

Ako so slovenski zastopniki na svojem mestu, dajo naj osrednji vladi jasno in odločno razumeti, da ne vsprejemo indiferentno vsakaterega imenovanja v jugoslovanskih deželah, in da tudi ne vsprejemo imenovanja katerega si bodi naslednika sedanjemu tržaškemu namestniku! Narod pa naj skuša potem presojevati vrednost svojih zastopnikov! A to ne toliko po barvi konservativizma in liberalizma, kolikor po barvi prave nacionalnosti!

Ypsilon.

čijo svojega gospodarja, je začel voziti počasi ter se zbirati. Bil je še na pol pijan in omamljen od vina. Od mladega grofa je dobil za to, ker je hitro vozil, dobro napitnino, s katero se je »paradni« tako napil, da je spal pet ur kakor zaklan. Ko se je prebudil, je videl, da stoji solnce na pol dnevu in sedaj se je požuril, da bi prišel čim prej domov.

Grof je takoj opazil, da glavni kočijaž, na katerega se je mnogo zanašal, ni trezen. Visoki klobuk mu je sedel po strani na glavi, lasje iz-pod istega so bili neurejeni in razmršeni, a oči motae in nesigurne. Ko je spregovoril, se je opazilo, da se mu jezik zapleta.

»Kam je odpotoval mladi grof?«, je vprašal Orfeo »paradaega«, ko je dal zavstaviti svojo kočijo tik njegove. O tem je opomnil Branimir: »Glej samo, kako izgleda ta lopov!«

»Ne vem, vaša milost!«, je odgovoril »paradni«, z zapletujočim se jezikom.

»Ne vem, vaša milost!«, je jecljal ubogi sluga, napenjaje vse sile svojega obnemoglega jezika. »Mene je milostni gospod odpravil takoj v mesto, kjer sem shranil konja.«

»Pet ur! Ne-li... Pijana mrha! Canaille!«

Znanost v službi politike in to pa ono.

(K. Glaser.)

(Dalje.)

Pisec tega sestavka ni pooblaščen od nikogar osebno, da bi jih potiskal v javnost. Tudi ne ve, ali bi dotični gospodje prevzeli take pose. To sodbo pa sme sigurno izreči vsaki Slovenec po dovršenem službenem poslovanju: koga bi smatral sposobnim, da bi bil med voditelji naroda! Pisec hoče povdarjati to še o neki drugi priliki, da Slovenci svojih zaslužnih in izkušenih mož ne morejo odlikovati na nobeden drug način, nego da jih volijo med voditelje. Za vse Slovence velezaslužni mož je predsednik Ciril in Metodijeve družbe. V prvi vrsti so za voditelje sposobni zgodovinarji. Mož, ki ne išče nobene časti, ne sklepa nobenega kompromisa, ki je neupogljiv in neomadeževan značaj, ki bi se ne bavil s knofi in groši in ki bi ne govoril poprej o kvedrastih šrevljih in potem o dobrohotnosti vlade: tak mož bi bil n. pr. Janez Jesenko. Kdo naj bi se umaknil od navedene petorice, to naj bi odločili Slovenci sami na Kranjskem.

Ako bi štajerski Slovenci imeli več samozavesti in narodnega ponosa, bi ne imeli med svojimi voditelji nemškega Reichsritterja. V celjskem okraju je bil rejen pisatelj slovensko-nemškega slovarja, blagi in plemeniti kremen-značaj, profesor Pleteršnik. To je mož, ki ne more imeti nasprotnika v Slovenih. Ali naj še le kažemo na dvornega svetnika Kreka?! Jesenko, Krek in Pleteršnik bi se morali otestiti svoje pretirane skromnosti; vsi trije so še žili na duhu in telesu. Pisec teh vrstic je nasprotnik čudni navadi Slovencev, da nekaterim odličnjakom kar naprtjajo razne narodne plačane službe in s tem (vsaj na Štajerskem) potiskajo v roko sovražnikom jako vspešno orožje za agitacijo proti Slovincem.

Ko je pisec teh vrstic lani sestavljal slovensko bibliografijo za »Matico Slovensko«, si je kupil par številčk »Štajerske«. V 11. številki od 1900 l. v članku: »Državne volitve in kmečki zastopniki gg. Robič, Žičkar in Ploj« izračunava nekemu slovenskemu pravaku vse razne dohodke, ki jih dobiva na leto ter mu predbaciva, da ni nikoli skušal, kaj je pomanjkanje!

S takimi dati nemškutarji lahko vspešno

Pazi, da mi prideta konja in kočija zdrava domov!«

Grofov voz je krenil dalje, a »paradni« je zlovoljno živo pognal konja, čim je obrnil za zavinek nekega holmea, kjer ga gospodar ni mogel več videti.

Ko sta prišla na postajo, je želel grof govoriti s samim postaje-vodjo. Železniški sluga je rekel gospodu grofu, da vodja spi ter da ga ob tem času nihče ne sme nadlegovati.

»Nesi mu mojo karto, že vstane!« In grof je nudil karto služabniku; no, ta je vzdignil roke v vis in stopil korak nazaj.

»Jaz si ne upam, vaša grofovska milost!«

»Pa poskusim sam!«, je rekel grof jezno, a železniški uslužbenec se je isti hip zgubil nekam. Branimir je sicer svetoval grofu, naj ne budi postajevodje, ker železniški uradniki radi ponočne službe potrebujejo po dnevu počitka. No, to ni koristilo. Grof je šel do uhodnih vrat postajevodjinega stanovanja in poskušal vstopiti. Vrata so bila zaprta! Potrkal je enkrat, dvakrat in tretjikrat, vedno močejše in močnejše. Na tretje trkanje se je oglašil od znotraj osoren, očito srdit glas.

»Kdo je?«

»Grof Armano prosi samo za hip!«, se

agitujejo proti slovenskim poslancem in vendar je blizu Maribora rojen slovenski kujiževnik in profesor, ki bi bil rad opravljal jedno tukaj kumuliranih služeb. In nasprotniki bi imeli jedno orožje manje, štajersko-slovenska politična četvorica pa nekaj takega elementa, ki ga je pogrešal češki odličnjak Kaizl.

Tudi na Kranjskem naj bi ne bilo združeno v eni osebi državno poslanstvo in deželno odborništvo! Tega nihče ne more verjeti, da bi na Kranjskem ne mogli najti še par resnobnih mož več za politično delo.

Dobre slovenske politike si pisec teh sestavkov ne more misliti brez intenzivnega sodelovanja Frana Podgornika; velika škoda je za narodno reč, da se je pred leti temu možu ponujala prepričala pisca kakor uredniku »Slovenskega Naroda«.

Za jednodno in vspešno narodno politiko bi se moralosnovati »Narodni svet«.

Ta bi naj obstajal 1) iz vseh državnih poslancev, 2) iz deset deželnih poslancev in sicer: trojico njih naj bi poslala Kranjska, trojico Štajerska, dvojico Goriška, po jednega Koroško in Trst z okolico. Med temi desetimi poslanci bi se morali nahajati deželni glavar kranjski in namestniki deželnih glavarjev na Štajerskem in Goriškem in potem župan ljubljanski, bodi si, da je že eo ipso poslanec ali ne. 3) Slovenski škofje kakor virihsti naj bi si izbrali po jednega zastopnika. (Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 28. avgusta 1902.

Nemška brezobraznost in neslanost. »Neue Freie Presse« je zagrešila neodpustno neslanost, da je iz čina munificence našega vladarja, s katerim je ustvarjena galerija za moderno umetnost v kraljestvu Češkem, hotela kovati kapital za politiko Körberjevo. Iz vladarjeve radodarnosti je hotel ta list tesati most, preko katerega bi g. Koerber mogel z gotovostjo rešiti svoje nagodbene predloge. Za to, kar je osebna dobrotnost cesarjeva naklonila Čehom, da bi morali ti poslednji vračati — vladi v državnem zboru, to je: morali bi že sedaj slovesno priseči, da ne bodo tirali obstrukcije proti nagodbi z Ogrsko (da morajo torej dati iz rok tisto orožje, katero Nemci, isti prijatelji g. Koer-

je oglašil Orfeo z ljubeznivim, skoro prosečim glasom.

Znotraj v sobi je bilo čuti godrnjanje jeznega človeka, katerega so nadlegovali ob slabi uri. Za nekoliko trenutkov so se odprla vrata in debel človek, modrega obraza, je prišel s čmernim licem na hodnik. Niti sa njalo se mu ni, da bi ponudil grofu, katerega je dobro poznal, naj vstopi v sobo.

»S čim bi vam mogel poslužiti?«, je vprašal postajevodja ne ravno uljudno, zaloputnivši za seboj sobine vrata.

»Oprostite, ker sem vas nadlegoval«, je rekel grof jako uljudno, »ali stvar je za me zelo važna... Želel bi vedeti, kam je moj sin danes od tukaj odpotoval: v Zagreb, ali v Zidani most?«

Postajevodja je pogledal grofa nekako čudno.

»Vaš gospod sin? Nimam sreče poznati mladega grofa.«

»Bil je v huzarski uniformi.«

»Ne morem se spomniti... Danes je bil velik naval na postaji... V bližini so slavili zaroko hčere nekega vlastelina z domobranskim častnikom... Bilo je tu nekoliko oficirjev, a jaz nisem utegnil študirati njihovih oblek.«

berja in njegove vlade, vedno drže pripravljeno zadej za hrbtom) in da bodo pozneje tudi res ponižno in brez prigovora glasovali za vse, kar se je g. Koerber izvolil dogovoriti z gospodom Szellom!!

Tako spajanje osebne dobrotnosti vladarjeve z zakrznimi konstitucionalne vlade že ni več nekonstitucionalno, ni več bedasto, ampak je že neumno, neslano!

»Politik« zavrača po zaslugi rečeno impertinentno glasilo za borzijance in razne umazane kupčije. Povsem primerno opaža praški list, da rečeni cesarjev čin nima čisto nič opraviti s politikom. To je le čin pripoznanja češki umetnosti in vsodbuje na nadaljnje ustvarjanje na polju umetnosti. Naravnost izborna pa je »Politik«, kjer izvaja, da tudi v slučaju, ko bi večkrat omenjeni čin cesarske dobrotnosti imel politične tendence, bi bila ravno »Neue Freie Presse« najslabši tolmač teh tendencij. Iz hvaležnosti radi tega čina cesarjevega da bi Čehi ne smeli delati težav proti nagodbi, ker cesar želi, da pride do sporazumljenja in do zakonite uravnave gospodarskega razmerja med obema polovicama monarhije! Vendar je znano, da je ravno ista »Neue Freie Presse« najbrezvestnejša ntila plamen in podžigala parlamentarno revolucijo proti jezikovnim naredbam in proti češki tehnični šoli v Brnu — netila in ščunvala vzlic okolnosti, da je vedela, da cesar odobruje jezikovne navedbe in da je imenovana visoka šola navstala po cesarski naredbi!

Po vsej pravici kliče torej »Politik« dunajskemu glasilu za razne umazane borzne kupčije: Zdravnik, zdravi najprej — sebe!!

Učiteljsko vprašanje v Tirolu. V Tridentu je dne 25. t. m. zborovalo učiteljsvo tega okraja, kakih 200 učiteljev in učiteljic. Razprava je bila viharna in so učitelji tirali pravo pravcato obstrukcijo proti vsakemu razpravljanju o pedagogičnih stvareh. Vse je prevladovalo vprašanje materialnega položaja učiteljsva na Tirolskem. Zbor je vsprejel nastopno resolucijo: Učitelji in učiteljice so naveličani zastonj čakati na končno uravno vprašanje plač; oni se ne zadovoljujejo več s praznimi obljubami in zahtevajo takojšnjo od pomoč. Učitelji in učiteljice Tirola odklanjajo že v naprej vsako odgovornost na posledicah, ki bi mogle navstati za drželo po nadaljnjem zavlačevanju tega vprašanja.

To se je zgodilo predpoludne, ali tudi popoludne so zborovalci tirali obstrukcijo in konferenco so morali zaključiti ob 8. uri zvečer, ne da bi bili razpravljali o kateri drugi stvari.

Poroka na ruskem carskem dvoru. Predsinoči se je vršila v Peterhfu »garden party« (večerja na planem) na čast ženinu princu Nikolaju Grškemu in nevesti veliki kneginji Jeleni. Razua teh dveh udeležili so se »garden partye« tudi car, carica Aleksandra, carica mati Marija Feodorova, grški kralj Jurij, njegova soproga, kraljica Olga ter nevestina roditelja, veliki knez Vladimir in velika kneginja Pavlovna. Nadalje so bili navzoči tudi knezi sorodniki, pobočja k grškega kralja, general Reinach, in maršal na grškem dvoru, Paparigopulo.

Po veliki vojaški serenadi so uprizorili krasne umetaljne ognje.

Danes se je ves dvor odpeljal v Carskoje Selo, ki je krasno ovenčano zelenjem ter ruskimi in grškimi zastavami.

Ta ne ravno uljudni odgovor je ozvoljil grofa.

»Ah, tako! Torej oprostite!« In pokazal je hrbet postajevođji.

Pa tudi ta ni ostal dolžan grofu, temveč je, ne da bi mu bil rekel niti besede, vstopil v sobo in zopet zaloputnil vrata za seboj, v katerih je dvakrat silovito obrnil ključ.

Branimir je pred postajo čakal svojega tasta.

»Torej?«, je vprašal kratko.

»Ne ve ničesar. Nepostrežen, surov človek!«

Ta negotovost, na katero stran je krenil Artur, je jako obteževala zasledovanje beguncev. Trebalo se je sporazumeti, kako naj bi dalje iskala. Artur je zgel, po grofovi sodbi, oditi le v Zagreb. Ridi tega sta se dogovorila tako, da grof odpotuje z večernim vlakom z iste postaje proti Trstu, a Branimir v grofovi kočiji takoj dalje v Zagreb, kjer naj poišče mlad pustolovni par.

(Pride še.)

Po poroki bo v carski palači velik banket za 500 ljudi, na večer pa veliko vsprejemanje in koncert. Priči na poroki bosta veliki knez Konstantin Konstantinovič in princ Kristijan Danski.

Vsled carske naredbe vršila se bo poroka z največjim sijajem in bodo morale vse povabljenec dame priti v ruski narodni noši. Na slavnost so povabljeni Sv. Snod, ministri, državni svet, vojaški in mornarski poveljniki, diplomatični kor itd.

Avstrija in Romunija. Dunajska »Information« prinaša iz Bukarešte dopis, kateri komentira sestanek našega cesarja z romunskim kraljem Karolom v Ischlu. Dopisnik pravi, da se je o priliki tega sestanka mnogo govorilo o tajni zvezi, ki da baje obstoji med našo državo in Romunijo. Jeden najuglednejših romunskih diplomatov da je pred kratkim proglasil kakor krivo mnenje, da se Romunija že deset let zadovoljuje z ulogo navadnega avstrijskega satelita, mesto da bi pristopila trozvezi. Na vsak način pa — zatrjuje dopisnik — so se na sestanku obeh vladarjev pretresala važna vprašanja in so se obnovile gotove obveze med našo državo in Romunijo, katere so jasno določene za slučaje političnih zapletljev. Te obveze da obstoje že kakih 8 let.

Potovanje italijanskega kralja na Nemško. Kralj Viktor Emanuel je dospel včeraj ob 3 $\frac{1}{4}$ uri popoldne v Magdeburg, kjer so ga pričakovali oni nemški častniki, ki so pridodeljeni njegovemu spremstvu tekom bivanja v Berlinu. Kralj je na to se svojim in nemškim spremstvom nadaljeval vožnjo do Wildparka, kamor je dospel ob 5 $\frac{1}{4}$ uri popoldne. Na lepo očišeni postaji pričakoval je kralja cesar Viljelm s cesarskimi princem, kancelarjem, grofom Bülowom, maršalom Walderseeom, nemškim poslanikom na italijanskem dvoru, Wede'om, in drugim spremstvom. Po presrčnem pozdravu: podala sta se vladarja v kočiji v »Neues Palais«; kočiji, v kateri sta sedela vladarja, sledile so druge kočije s spremstvi obeh vladarjev. V »Neues Palais« je pričakovala vladarja nemška cesarica v družbi s princesami cesarske hiše in drugih nemških vladarskih hiš. Ob 8. uri zvečer je bil v tej palači domač obed, katerega so se udeležili samo člani vladarskih hiš. Kralj italijanski je sedel med nemškimi cesarjem in nemško cesarico.

Včeraj smo poročali o mrzlem duhu, ki veje iz obligatnih pozdravov v uradnem nemškem časopisju, danes pa nam je zabeležiti, da neodvisni listi skoraj popolnoma ignorirajo prihod laškega kralja. Nekateri pa očitajo kralju, da je postal nezvest svoji nemški zaveznici ter da ga srce vleče k Franciji! In sledujoč se nekateri listi kar naravnost delajo norea iz vsega skupaj. Pa vendar se kljub temu zatrjuje, da stoji trozveza tako trdno, kakor še nikdar poprej!

Tržaške vesti.

Novi škof tržaški. Danes ob 5.35 uri popoludne dospe po južni železnici v naše mesto novi tržaško-koperski škof pragošp. l. Fran Ksaverij dr. Nagl. Do Ljubljane sta mu šla nasproti kanonika tržaškega kapitelja, pragošpoda Simoich in Flego in župnik novega sv. Antona, pragošp. Fabris, v Nabrežini pa bo škofa pričakoval primorski namestnik grof Goëss. Na južnem kolodvoru v Trstu pozdravi novega škofa tržaški župan, dr. Sandrinelli. Škof se poda potem v škofijsko palačo, kjer ga vsprejmejo tržaški mestni svečeniki. Slovesno ustoličenje se bo vršilo v nedeljo popoldne, kakor smo ga že objavili.

Da zadosti svoji časnikarski dolžnosti nasproti svojim čitateljem, je moralo uredništvo našega lista tekati od nemila do nedraga, da je ulovilo navedene podatke. Temu nasproti pa dobivajo razni čifutski in frama-zonski listi kar naravnost oficijelne službene objave. Povdarjati moramo tudi, je kapitularni vikar Petronio na vspredu za vsprejemanje novega škofa izpustil in prezrl Slovenec tržaške škofije in mesta Trsta. Še celo službene objave in lepaki, kakor tudi službena povabila, so izdana izključno le na italijanskem jeziku. Proti temu v nečuvstvenemu postopanju so ogorčeni vsi slov. krogi. Iz ozira na okolnost, da novi škof ne zna niti besedice slovenski, nas hočejo naši nasprotniki, kakor v cerkvi tako tudi sedaj v občevanju z našim višim pastirjem, prisiliti, posluževati se ptujega italijanskega jezika.

Gospoda, po taki poti ne pridemo do miru! Mi ne znamo v naprej, kako bo delovanje novega škofa, a to vemo, da znamenja, ki hodijo pred njim, niso dobra! Zato stopamo z zahtevo na dan, da se našemu narodu da tak pastir, ki bo mogel izpolnjevati škofovske dolžnosti: mi z a h t e v a m o š k o f o v s k e g a k o s a d j u t o r j a k i b o z v e s t s i n n a š e g a n a r o d a!

V spomin. Sinoči je preminol bivši mnogoletni uradnik »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, g. I v a n H a f n e r, v 70. letu svoje dobe.

Pokojnik je bil ob enem ustanovnik imenovanega društva in je vzgojil svoji hčerki tako, da sti svoječasno opetovano sodelovali na narodnih slavnostih.

Pogreb bo jutri v petek ob 6. uri popoldne iz hiše št. 5, ul. Baechi.

Vječnaja pamjat!

Mržnja pangermanov proti kneginji Hohenberg. Pod tem naslovom nam pišejo: Te dni so zabeležili razni slovenski in nemški listi grad izbruh mržnje v nekem celjskem listu proti soprogi našega prestolonaslednika. Vzrok tej mržnji je v češkem pokoljenju visoke gospe.

V namenu, da bi to mržnjo širili dalje po razgretih nemških glavah z opozarjanjem na nje češko pokoljenje, jej ne privoščajo niti tistega naslova, katerega ona danes faktično nosi. Dosludno jo imenujejo le grofica Kotek, da si je bila že pred poroko povišana v kneginjo Hohenberg. Izlasti jih že, da je to isto ime, katerega je nosila soproga prvega nemškega cesarja Rudolfa Habsburžana — Gertrud Hohenberg.

Zato jim je kneginja Hohenberg, soproga našega prestolonaslednika le — grofica Kotek, hči češkega aristokrata, ker menijo, da jo s tem najbolj ponižujejo v očeh velegermanov.

Homatije v Rojanu. Mi smo opozarjali že večkrat, da na homatijah v Rojanu je nemalo kriva očitna koalicija med župnikom Jurizzo in redarstvenimi organi istotam, oziroma na Belvederju. Ker se ti organi nikakor ne morejo odtežati sugestijam gospoda župnika, je z logično konsekvenco moralo priti do napetih odnosajev mej temi organi in mej vsemi onimi, katerim g. župnik ni prijatelj.

Gospod župnik pa ne pozna obzirnosti do nikogar, kdor ni brezpogojno žajim in s tržaškimi magistratom. Zato pa vsakdo, ki je pristopen njegovemu uplivanju, mora zaiti na zgrešeno pot in v nesrečno razmerje. Tako se je zgodilo tudi dosedanjemu načelniku redarstvenih organov. V večnem navskrižju je bil z mnogimi domačimi in celo pred sodiščem so se reševala ta navskrižja. Mi smo se le čudili, kako da viša redarstvena oblast ne stori konca takim razmeram po najkrajši in najprimernejši poti: s premoščanjem.

Sedaj še le — po tolikih pritožbah — je menda prišlo poznanje na viši oblasti, kajti čujemo, da je rečeni funkcionar moral zapustiti svoj dosednji delokrog! Malo pozno je to sicer, veliko pozneje, nego bi bilo želiti v interesu potrebnega dobrega razmerja med prebivalstvom in javnimi organi; no, vendar boljše kasno, nego — še kasneje!

Najrevnejši razred državnih uslužbencev. (Dopis.) [Zvršetak]. — Če jim potožimo radi tega, da se za nas vendar nič ne zgodi, izgovarjajo se naši zaščitniki in prvoboritelji, da je vzrok temu v okolnosti, da niti polovica nas železničarjev ni — v društvu! Zato da ne morejo nič narediti. Naj le vsi pristopijo k društvu, potem da že dosežejo vse! Torej dotlej, dokler ne bodo vsi pri društvu, naj čakamo in naj mi, ki smo že vpisani, prihajamo ali ne prihajamo blizo, samo da — na to pa ni smeti pozabiti — da plačujemo krono na mesec! Tako bodi, dokler ne bodo vsi v društvu! Potem še le bomo govorili dalje, kako in kaj!

Ali apostoli vedo dobro, ali bi morali vsaj vedeti, da »vsi« ne bomo v društvu — nikdar! Predno se pridobiva ene, pa se že drugi naveličujejo in izstopajo!

Gospoda, to je malce preveč zahtevano, da bi kdo, ki mora ob takim škandaloznem plačilu preživljati sebe in družino, oziroma — stradati, da bi takov človek žrtvoval po 12 K na leto le za to, da mu drugi — pridigujejo, in pa še pridigujejo nekaj, kar itak sam najbolje ve, ker občuti na lastni koži! Ne tega res ne treba, da nam kdo pripoveduje, da smo reveži, da je naše stanje žalostno, da je vnobovpijoče, kakor nas plačujejo za težko delo — saj vemo to sami!

Po mojem mnenju je edina rešilna pot

ta, da ljudje našega razreda vzamejo sami stvar v roke in da se primerno združijo od direktije do direktije v ta namen, da sestavijo svoje zahteve. Potem naj bi se sklicali železničarski shodi, na katerih naj bi se predložene zahteve odobrile, oziroma popravile in popolaile, in sledajoč v primerni obliki — ali v spomenici, ali peticiji — predložile državnemu zboru in ministerstvu za železnice.

Po dosedanjem potu — s tem, da drugi, neželničarji — kriče za nas in groze vsemu svetu, ne pridemo na bolje. To je moje trdno prepričanje. Mi sami moramo pritisniti na one, ki so nam dolžni in ki tudi morejo pomagati! S tistimi kronami, ki jih plačujemo sedaj brez koristi, bi lahko skrbeli še drugače za naše pravno varstvo.

V prvi vrsti nam more priti odrešenje iz državnega zbora. Tam je prostor, kjer je možen najizdatnejši pritisk, kjer je vsaki hip možno priti vlačiti do živega in izsiliti iz nje, česar noče dati dobrovoljno. Skupina energičnih poslancev lahko doseže marsikaj. Zato prosimo hrvatsko-slovenske poslance, naj se oni sami potegnejo za nas, a ob enem pa naj skušajo izposlovati tudi pri drugih parlamentarnih skupinah, da se potagnejo za nas in podpro naše zahteve, da pridemo enkrat do pogojev dostojne ekzistence.

Mi ne zahtevamo drugega, nego to, kar nam gre. Naša plača naj bo taka, kakor jo zaslužimo, primerna naši službi in razmernas plačami družih državnih uslužbencev!

To zahtevamo mi in nič drugega. In to menda ni neskomno ali preveč zahtevano.

Iz pred poštne palače. Pšajo nam: Ona dva vrtiča pred poštno palačo sta v takem stanju, da ne delata časti in mestni upravi in ne meščanom!

Prvih par let se je pazilo in držalo ta vrtiča v lepem redu, letos pa je vse zapuščeno, vse suho, vse v največjem neredu.

Celó zimzeleni, ki pretrpe največjo sušo, jeli so bledeti v znak, da se jim, ako ne pride pomoč od zgoraj — bliža konec!

Ako nočete skrbeti in držati v redu teh vrtičev, ki bi bili lahko v okras mestu, storite boljše, da spravite vse pred in postavite tja, kar je že bilo, namreč — prostor za voznike!

Nimate vode? Kako pa je to, da je oni dan, ko je imela »Zalega« občni zbor, tekla ves dan na škafe v morje?!

Kdor nima, naj se ne baha in naj ne meče vode v morje — Leginih aspiracij!

Redarstveni komisariat na Vrdeci. Dne 25. t. m. se je ta komisariat preselil iz ulice »Scussa« v »Vicolo cieco«, kar je bilo objavljeno od vseh tržaških časnikov. Objavljeno pa ni bilo, kje da se nahaja ta »slepi klanec« ali »Vicolo cieco«. A to je najvažnejše, ker je gotovo, da vsaj 80% onih, ki spadajo pod ta komisariat in bodo imeli tam posla prej ali slej, ne vedo, kje da se prav za prav nahaja sedaj komisariat!

Iz ulice Cologna se prihaja v »Vicolo cieco«, ako gremo v ono ulico, ki vodi pod »Novim svetom« (Mondo Nuovo) proti ulici Giulia, ali pa iz ulice Giulie — precej pod ulico Kandler — proti ulici Cologna.

S temi vrsticami smo poslužili onim, ki so nas že vprašali po imenovanju »ulice« in onim, ki bi bili morda povpraševali pozneje!

Vojaške vaje v Istri. Sinočni uradni »Osservatore Triestino« priobčuje sledeči program vojaških vaj, ki se bodo vršle na istrskem obrežju:

Dne 1. septembra, v ponedeljek, pričetek operacij vojne mornarice; torek, dne 2. septembra, nadaljevanje teh operacij proti Malemu Lošinju; sredo 3. septembra, velike izkrevalne vaje južno od Pulja, katerih se udeležijo 22. pešpolk iz Zagreba, 55. brigada sestavljena iz 97. pešpolka iz Trsta in 87. pešpolka iz Pulja, 4. trdnjavski topničarski polk in 5. domobranski polk. Dne 3. septembra popoludne se cesar povrne v Pulj, kjer bo velika razsvetljava v pristanišču in v mestu. Mestni municij puljski razsvetli tudi zgodovinsko rimljansko areno.

Za enakopravnost. Pišejo nam: Mi tržaški Slovenci se neprestano bojujemo v dosego onega, kar bi morali že zdavnaj imeti in brez vsakega boja.

Mi zahtevamo neprestano od vseh c. k. oblasti in tudi od našega mestnega magistrata, naj spoštujejo ono enakopravnost, katera nam je zagotovljena v avstrijskih zakonih.

Od vsake teh oblastnij (izvzemši »liberalni« magistrat) se nam posreča tu pa tam, da na slovenske vloge dobivamo slovenske odloke. Ena e. kr. oblastnija pa je še v Trstu, ki dosledno na naše slovenske vloge izdaja italijanske odloke. Ta je naša slavna e. kr. redarstvena oblast (osrednja policija).

Od tu nam še danes z železno konsekvence pošiljajo razne »Certificate« v laškem jeziku, da si mi pšemo le slovenske vloge.

Čas bi bil, da bi se nekaj ukrenilo in poučilo to velemogočno gospodo, da smo tudi mi v Avstriji, da imamo tu neke zakone, ki govore o enakopravnosti in da ti zakoni govore tudi za nas, da smo mi tu domačini, deželani, ki smejo zahtevati, da se jih ne zapostavlja od strani ces. kr. oblasti!

Z redarstvenih komisarijatov prejemo sicer tu pa tam tudi kak slovenski akt, ali tudi tu se ne postopa tako kakor bi se moralo.

Ako je redarstvo dobilo slovensko vlogo, bi moralo že po zahtevi logike izdati slovensko rešitev. In to, ne da bi se le vpraševalo stranko, v katerem jeziku da si želi rešitev?!

Ako se pa še le izprašuje, pomenja to, da je vsemu izpraševanju le ta proračunjeni namen, da se z manjša število slovenskih rešitev na slovenske vloge!

Mi si bomo od odslej nabirali slične slučaje v venec, katerega pošljemo, ko bo dovolj slučajev, našim gg. državnim poslancom, da tam na Dunaju pokažejo: kako enakopravnost uživamo mi tržaški Slovenci od naših ces. kr. redarstvenih organov!

Glede jezikovnih zmožnosti uradnikov spregovorimo ob drugi priliki. Že danes pa lahko rečemo, da slovenske zmožnih uradnikov pomanjkuje tudi zato — ker se jih noče imeti!

Izlet v Monastero. Tržaška kmetijska družba priredi tudi letos izlet na uzorno posestvo g. barona Ritter-Zahony-ja v Monastero poleg Ogleja. Lansko leto bili so naši kmetovalci kar iznenadeni, ko so videli, koliko je tam kmetijstvo napredovalo in kje razmerno zadej se nahajajo še oni! Nikomur ni bilo žal poti. Upati je torej, da se tudi letos udeleži mnogo naših gospodarjev tega izleta. Ustmene ali pismene prijave sprejema v teku 8 dni kmetijska družba (via Geppa 14). Ako ne bo drugih zaprek, določil se je dan izleta na soboto dne 6. septembra.

Znanost v službi politike in to pa ono. Opozorjeni smo, da se je v začetek spisa, ki ga priobčujemo pod tem naslovom, v številki od torca urinila sicer neznatna tiskovna pomota, ki pa vendar zelo moti zmisel. V prvi vrsti zadnjega odstavka prve kolone je natisnjeno:

»V zadnjih dveh pa je pisec teh član- kov zasledil...« Čitati pa bi se moralo: »V zadnjih dneh...«

Požar. Danes ob 1. uri popoldne je navstal mal požar v nekem skladišču na dvorišču hiše št. 1 ulice S. Caterina. Prihiteli gasilci so takoj udušili ogenj. Škoda je neznatna.

Dražbe premičnin. V petek, dne 29. avg. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbе tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Tecla 10, hišna oprava; ulica Riborgo, hišna oprava; ulica Molin grande 16, hišna oprava; ulica Alfieri št. 4, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 24.4 ob 2. uri popoldne 28.7 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 761.0 — Danes plima ob 7.30 predp. in ob 5.31 pop.; oseka ob 0.53 predpoludne in ob — popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

Na občinskih volitvah v Kobaridu je zmaga narodno napredna stranka.

× Nagla smrt pod drevesom. Fran Cekovic iz Gabrij je trgjal na drevesu češplje. Med tem opravilom mu je prišlo slabo. Splezal je z drevesa, a čim je stopil na tla, se je zgrudil — mrtev. Umrli je zapustil udovo in 7 otročičev.

× Pravila za okrajno razstavo goved z darili v Podgradu.

1. Razstava goved, katero prireja v Podgradu deželni kulturni svet z državnimi darili, trajala bo od 10. ure predpoludne do 12. ure o poludne.

2. Lastniki goved, kateri želé udeležiti se in tekmovati za darila, morajo to prija-

viiti dež. kult. svetu v Poreču, ali eni go- spodarskih zadrug okrožja razstave, najka- sneje do 30. avgusta 1902., aaznanišči število goved, s katerimi hočejo tekmovati in od- delek, v kateri imajo spadati ona goveda.

3. Živina mora biti prignana na razstavo najkasneje do 9. ure dne 1. septembra 1902.

4. Razstavljalci morajo sami oskrbovati živino, bodi osebno, ali po najetem pazniku; podrediti se pa morajo predpisom osnoval- nega odbora, kateri preskrbi brezplačno stan- je in hrano po primerni ceni.

5. Kadar razstavljalci prignejo živino, imajo izkazati spričevalo svoje občine, da so prignano živino doma vzgajili, ali pa da jo imajo v svoji lasti: a) pri kravah in junicah vsaj jedno leto, b) pri bikih vsaj 6 mesecev. V pričevalu mora biti živina opisana po glavnih znakih in svojstvih, da bo mogoče spoznavati identiteto oglašene in prignane ži- vine. Živina, prignana brez spričevala in omenjenega opisovanja ne bo pripuščena na tekmovanje.

6. Trgovci z živino ne morejo s svojim blagom tekmovati za darila, ako se ob jed- nem ne pečajo z živinorejo; tudi to le pod gori (§ 5) navedenimi pogoji.

7. Vsa živina bo razstavljena po oddel- kih, po vrsti, kakor bo prignana.

8. Na razstavo ne bo pripuščena, oziroma bo izključena: a) živina hudobna, divja in bojevita; b) živina grdo stvarjena, brez ozira na posebne vrline; c) goveda s samo jednim rogom, ali jednim okom, z izrastki, gobami, ranami, izvirajočimi od bolezni; apkh vsa goveda, katera niso popolnoma zdrava; d) živina slabo rejena, blatna, zmršena, garnjeva ali sploh bolna na koži; e) naposel goveda, na katerih se nahajajo sledi zanemarjanja, trpičenja, n. pr. udarci, rane, odrtine ali tudi mršavost po nezadostni krmi.

9. Lastnik goveda, za katero je bil ob- darovan, se zaveže obdržati jo jedno leto od dneva razstave zgolj v plemenske namene.

10. Lastnik obdarovanega bika se vrhu tega zaveže, bilježiti skoke v pravilni zapi- snik; uzorec takega lahko dobi na deželnem kulturnem svetu.

11. Kdor bi zanemaril te dolžnosti, ka- terim se podloži z reverzom, ko prejme da- rilo, moral bi vrniti prejeto darilo. Okrajne zadruge razstavnega okrožja imajo paziti na izvršitev teh dolžnosti.

12. Kdor bi brez svoje krivde bil prisil- jen oddati ali prodati obdarovano živino, sme jo izročiti le drugemu živinoreju okro- žja razstave ter mora to prej naznaniti do- tični okrajni gospodarski zadrugi, katera ima odločiti, da-li se mu odpusti povračilo preje- tega darila, deloma ali celoma?

13. Trije izvedenci bodo presojali o vrednosti blaga za obdarovanje; jednega teh izvedencev imenuje e. kr. namestništvo; dru- gega deželni kulturni svet; tretjega pa pred- sedništva okrajnih zadrug razstavnega okrožja. — Ta bodi izbran izmed izvedencev tega okrožja.

14. Proti razsodbam izvedencev možno se je pritožiti na osnovalnem odboru le tedaj, ako razsodbe ne soglašajo s temi pravili.

15. Priznana darila razdeli osnovalni odbor takoj po sklenjeni razstavi in proti podpisanim reverzom, omenjenim v §§ 9., 10. in 11.

× **Poroka.** — Poročil se je dne 25. t. m. gospod Leopold Jonko, trgovec in vele- posestnik v Bovecu, z gospodično Marijo Žu- berjevo. Mnogo sreče!

× **Iz Kanala** nam pišejo: Ker nam je došlo do znanja, da se od nekoč izražajo dvomi, ali da celó naravnost oporekajo, da bi bila naša čitalnica res ustanovljena leta 1867., povdarjamo, da ima naša čitalnica v svojem arhivu originalna pravila, datirana dne 14. oktobra 1867. in potrjena o d. e. k. n. mesništva v Trstu dne 7. novembra 1867 pod št. 14.729. To je menda zadosten dokaz.

Ob enem opozarjamo vsa ona slavna društva in posamičnike, ki se pripravljajo na našo slavnost, da je umestno (za vsaki slučaj) vzeti seboj havelok ali pa vršnik.

ODBOR

»Narodne čitalnice« v Kanalu.

Pevsko bralno društvo »Slovenija« na Srednjih škofijah. Vspored slavlju pri- hodnje nedelje bo nastopni:

1. Pozdrav predsednika. 2. Brajša: »Istrane dragi«, poje pevsko bralno društvo »Slovenija« iz Srednje Škofije. 3. Hubad: »Narodne pesmi«, mešan zbor, poje »Slovan- sko pevsko društvo« iz Trsta. 4. Volarič:

»Pogovor z domome«, mešan zbor, poje pev- sko bralno društvo »Zrinski« iz Dekani. 5. Zajc: »Slava delu«, možki zbor, poje pevsko društvo »Slava« iz Sv. M. Magdalene spod- nje. 6. Zajc: »U boj«, možki zbor, poje pevsko bralno društvo »Straža« iz Plavij. 7. Foerster: »Naše gore«, mešan zbor, poje »Slov. pevsko društvo« iz Trsta. 8. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor, poje pevsko bralno društvo »Zrinski« iz Dekani. 9. Novak: »Hrvatskoj«, možki zbor, poje »Slov. pevsko društvo« iz Trsta. 10. »Slo- veski so ga naučili«, prizor, uprizarjajo do- mači diletantje. 11. I. K.: »Himna Slove- nije«, možki zbor, poje pevsko bralno društvo iz Srednje Škofije. 12. Srečkanje na 3 do- bitke. 13. Svobodna zabava.

Med točkami svira narodna godba iz Pobečov.

Vesti iz Kranjske.

»Občinski odbor v Podkrajju na Vi- pavskem je v seji dne 24. avgusta t. l. so- glasno izvolil za častna občana deželnega po- slanca g. Ivana Božiča in deželnega odbor- nika g. dr. Ivana Tavčarja in to za zasluge, ki sta si jih pridobila s tem, da sta izposlo- vala deželno in državno podporo za napravo dveh mostov čez B lo v tej občini.

»Členi slovenske drame zaključijo svojo turnejo 7. septembra v Cerknici s predstavo igra »Žanski Otelo«. Ta igra si je stekla na vseh gostovanjih občnega priznanja. Gostovalo se je v Ribnici, na Vrhniki, v Škofji Loki, v Železnikih, v Brežicah, v Kranju, v Kmetniku, v Vipavi, na Bledu, v Črnomlju in v najstarejšem gledališču Av- strije, v Idriji. Pri kamarsu v Vipavi je na- pijal grof Lanthier s slovensko besedo na- predku slovenskega gledališča in intendanci. Gospod grof, ki je videl mnogo gledališč in umetnikov, si ni nikdar predstavljal, da stoji slovensko gledališče že na taki stopinji. — Na Bledu posetil je predstavo med drugimi Pražan, sodni svetnik g. N. in se je izrazil: »Pri nas v narodnem divadlu igrajo ravno tako«. Isti vspah so imele igre: »Na kosilu bom pri svoji materi«, »Kdor se poslednji smeje« in »Srečno novo leto«, v Kranju, v Železnikih in v Brežicah. Žal, da se pred- stave niso mogle vršiti vsled pomanjkanja časa tudi na Štajerskem in na Koroškem, kajti sedaj se pričoe v Ljubljani resno delo, katero naj bi imelo iste vapehe kakor gosto- vanje. Po »Sl. Nar.«.

»Velik požar na Notranjskem.« Slo- vencu« poročajo, da je bila predvčeršnjim vsa vas Martinjak v ognju. Zgoreli so baje tudi trije ljudje. Žažgali so otroci.

Vesti iz Štajerske.

— V zmislu zistema. V Šoštanjju zi- dajo nemškutarji nemško šolo. Zidanje je te dni dospelo do strehe. Ta dogodek so hoteli nemškutarji posebno proslaviti in sodali v ta namen streljati iz topičev in so razobesili velikonemške črno-zlato rumene zastave. Žbog tega je bila večina prebivalstva silno razbur- jena. Da prepreči možne izgrede se je občin- ski zastop obrnil do okrajnega glavarstva s prošnjo, da bi ta oblast dala odstraniti re- čene zastave. Prihitelj je z vlakom sam okrajni glavar, ki je jel — tolažiti, da bi se pru- ske zastave ne odstranile. A ve- ste, kako je ta e. k. mož utemeljeval to svojo insinvacijo? Menil je, da ima rečena iz- nemške države izposojena trikolora isto pravo kakor naša slovenska trikolora! Ta e. k. viši politični uradnik ne ve torej, ali pa noče ve- deti niti tega, da je naša trikolora zastava kronovine, pripadajoče k avstrijski državi, da so se tudi štajarski Slovenci oklenili prapora dežele Kranjske kakor svojega vidnega za- menja — a da je pred leti celo Njeg. Veli- čanstva samo črno zlato-rumene barve ozna- čilo kakor demonstrativne! Ko je gospod glavar čul vse to, ni dal nikakega odgovora in je zbežal iz sobe.

»Südsteierische Presse« priznava, da se jej sedaj nekaj sveti v glavi. V Celju sme magistrat svobodno in na surov način od- stranjati slovenske trikolore, v Šoštanjju pa ne smejo dobri avstrijski patrijotje odstranjati zastave v barvah — tuje države!! Je pač v zmislu zistema, kateremu služijo gospoda politični uradniki, da ima v državi črno zlato- rumena zastava isto pravo kakor slovenska, deželna in od avstrijskih vladarjev potrjena in odobrena zastava!

— **Zlato poroko** sta obhajala pri sv. Antonu v Pohorju 78-letni Anton Mravljak in soproga mu, 79 letna Barbika. Oba sta

še čvrsta in čila in se ozirata nazaj v četrti rod, ki šteje sedem pravnikov.

— **Nemškutarško gospodarstvo.** Na premoženje gospodarske posojilnice v Št. Lenartu v slovenskih Goricah je proglašen konkurz.

Brzojavna poročila.

Črna vojska.

DUNAJ 28. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja naredbo ministerstva za deželno brambo od 16. avgusta 1902. o izdaji nove knjižice za črnovojnike, o spremembi določil za doha- janje črnovojnikov pod orožje v slučaju po- ziva. — Ta naredba prinaša tudi po- pravke predpisov za priglašanje črnovoj- nikov.

Potresi.

NEW-YORK 28. (B.) Glasom brzojavke, generala Chaffel iz Manile, so bili v okraju Lakelano na otoku Mindando v bližini amer- ikanskega glavnega tabora mnogi potresi, o katerih je 50 do 60 domačinov prišlo ob življenje. Od Amerikanov se ni poškodoval nikdo.

Kralj Viktor Emanuel v Berlinu.

BEROLIN 28. (B.) Veliki župan bero- linski je povdarjal v svojem pozdravnem go- voru prijateljske odnose s Savojsko in hohenzollernsko hišo. Spominjal se je slavno- stnih dni, ko je stari oče in oče italijanskega kralja prihajal v Berlinu.

Ta prihod kralja na nemška tla da je nov dokaz za to, da je kralj odločen vsikdar gojiti zvezo med Italijo, Nemčijo in Avstro- ogersko ter s tem zagotoviti narodom mir.

Kralj je odgovoril najprijazneje in je ponudil velikemu županu roko. Potem je gospica Kirschner poklonila kralju kito evetja. Ko se je sprevod jel pomikati dalje, so za- orili gromčiči »Hoch!« kliči.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 27. (B.) Iz Carigrada javljajo na podlagi informacij iz turškega oficijelnega vira, da se je na balkanskem ob- močju pri Vodeni pojavila četa ustašev se- stoječa iz 28 mož. Ista da je odeta v voja- ške uniforme ter oborožena Grasovimi in Mauserjevimi puškami.

Poveljnik te čete je skušal v sporazum- ljenju z drugimi voditelji tega gibanja pre- govorniti krščansko prebivalstvo v nepremi- šljene korake. Oficijelni turški krogi povdar- jajo, da se provzročitelji tega gibanja često oblačijo v oblike turških kmetov, da tako prebivalce krščanskih vasi tem laglje ščuvajo proti turškim sod življanom.

Loterijske številke, izžrebane dne 27.

avgusta:

Lvov	19	63	31	37	25
Praga	66	83	57	76	74

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) X
X vpisana zadruga z omejenim poročtvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidarnost zajamčena, rajti les se osuši X
X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem- X
X peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo- X
X derno sestav. Konkurenčne cene. X
X Album pohištva brezplačno. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Aleksander Levi Minzi X
X Prva in največja tovarna pohištva X
X vseh vrst. X
X — T R S T — X
X TOVARNA: X ZALOGA: X
X Via Tosa, X Piazza Rosario št. 2 X
X vogal X (šolsko poslopje) X
X Via Limitosa X in Via Riberge št. 21 X
X Telefon št. 670. X
X 134 X
X Velik izbor tapetarj, srecal to slik, iz- X
X vrstije naročbe tudi po posebnih načrtih. X
X Čene brez konkurence. X
X ILUSTROVANI ČENIK IASTONI IN FRANKO X
X Predmeti postavio se na par obrod X
X ali železnico franko. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razglas.

Naznanja se, da bo dne 9. septembra t. l. v **Dekanih** pri Kopru navadni semenj za **živino, les, lončenino, suho robo** itd.

V ta namen so pripravljene po zakonu zahtevani prostori.

Upraviteljstvo občine

Dekani, dne 25. avgusta 1902.

Upravitelj:
Gregorič.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom
ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in ptičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušaj, da se prepričaš!

Mihael Zeppar

v Trstu, ulica San Giovanni št. 12

ima zalogo pečij od majčke v veliki iz. boti, sama novost, bodisi glede risarij ali barv. Snov sestaja od same stanovite zemlje. Izključna zaloga za Trst, Primerje in Dalmacijo slavnoznane in odlikovane tovarne za peči Bratev Seluz v Blarskem (Morava) ustanovljena 1848. Pri teh pečih se prihrani 50% na kurjavi. Lastna tovarna štedilnih peči iz železa sli udelnih z majoliko. Izvršitev po meri in nizkih cenah.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Ulica Poste nuove št. 3. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkoštno praznike in birno; obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnamami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzorcu izdeluje po meri. cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in zmernimi cenami.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarско orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarška dela kakor: *kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desčice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.*

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije.

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

TISKARNA „EDINOST“

sprejema naročila

vsakovrstnih tiskovin.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12
priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega crodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tentnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Prezračna točna

Cene nizke.

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

„VERIAS“

koncesionirana pisarna za trgovske informacije

Centrala:

Squero nuovo 13, II. TRST Squero nuovo 13, II.

Telefon št. 845. Telefon št. 845.

Prospekti brezplačno in poštne prosti.

Zastopstvo v vseh mestih sveta.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na dežel: v mislu gesla: Svoji k svojim!

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naravno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franco

Dr. Matej Pretner

advokat v Trstu
(Via Cassa di Risparmio št. 7.)

išče

stenografa in pisarniškega vezbenika.

Išče se

hišica s 4 prostori in malo zemljišča v okolici Trsta blizu kake glavne ceste. Ponudbe je pošiljati pisмено: B. Lavrič, poste testante, piazza Giuseppina.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju

I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Sprejema zavarovanje otrok brez zdravniškega gleda, izplačavši v slučaju ženitve ali prehoda v vojake zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Hiša

na Opčinah nasproti cerkve je na prodaj. Več pove lastnik Mirko Perhavec v Vipavi.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
tvrdo

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.